

IZ LJUDSKE UMETNOSTI
NAŠIH DEDOV

RAZSTAVA 1988

RAZSTAVA

IZ LJUDSKE KULTURE KOROŠKIH SLOVENCEV

IZ NARODOPISNE ZBIRKE SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE V CELOVCU

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

LJUBLJANA, 1988

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

K E.01 A.11.02

SEM

1988

020190289

COBISS ◉

PROTI PUSTOŠENJU DOMOVINE

Svojevrstno pojmovana nostalgija (hrepenenje po domu in domačem?), turizem, z njim povezana razprodaja narodove kulture ter narodne identitete in tako nastala romantika irhastih hlač, so pred nekaj desetletji prinesli nenaden in povsem nepregleden val zbiranja starin. Podjetni in brezvestni prekupčevalci ter nevedni ali brezbržni lastniki dragocenih izdelkov domače kmečke umetnosti so bili nevarno uspešni: Marsikatera lepa, poslikana stara kmečka skrinja ali panjska čelnica sameva v tujem okolju, v stanovanju kakega hamburškega malomeščana, medtem ko najdemo v slovenskem kmečkem domu pri Zilji, v Rožu, na Gurah ali v Podjuni razstavljeno le še ceneno opremo iz ivernih plošč s kemično prevleko. Konjski komat je postal okvir za ogledalo, igo za vprego volov služi kot lestenec, v zibelki so zasajene rože, cepec ali lesene vile pa služijo kot stenski okras. Mladi ljudje pa ne vedo, kako so živeli in delali očetje, dedje in pradedje.

Slovenska prosvetna zveza skuša s pomočjo poklicanih in usposobljenih institucij rešiti, kar se še rešiti da. Pri tem ji ne gre le za zbiranje narodnega blaga in izdelkov kmečke obrti ter njihov obsežen prikaz na razstavah in v načrtovanem narodnem muzeju. Najmanj tako potrebno in seveda z gornjim povezano je osveščanje ljudi, da znajo pravilno vrednotiti dragocenost in lepoto domače kulture. Lepo urejene razstave panjskih čelnic, koroškega lončarstva in kmečkih železnin so dober začetek prizadevanj, ki ne zbuja

zanimanje in pozornost le doma, temveč tudi v širšem prostoru.

Pri izdelkih ljudske obrti in kmečke umetnosti je včasih prav težko najti razmejitev med tipično slovensko in širšo alpsko kulturo. Ni pa mogoče prezreti bogatega prispevka slovenskega človeka, vpliva, njegove miselnosti in njegove vere, njegovih korenin v pradomovini. Tudi danes in jutri bi bila naša bitnost bolj bogata, če bi se miroljubno in enakopravno prepletali različni jeziki in kulture in tako še naprej pestrili podobo naše domovine. Domovina pa niso le modra jezera, zasnježene gore, pisana polja, kraje na planini; tudi ljudje, njihova govorica, njihova kultura, njihovo življenje in delo so domovina. Ali ni prav zaradi tega oblastniško izrinjanje slovenskega deleža in domače kulture neodgovorno, brutalno in grdo pustošenje domovine, naše skupne Koroške? Razstava izdelkov slovenske ljudske umetnosti naj bi ob spoznavanju korenin krepila samozavest naših ljudi in skušala premakniti mišljenje sosedov.

Tomaž Ogris

Predsednik

Slovenske prosvetne zveze

v Celovcu

LEPOTA IN MODROST

Razstava panjskih končnic, keramike in železnih izdelkov, ki so del izjemno pomembne in po svoje ganljivo lepe zbirke etnografsko zanimivih in pričevalnih predmetov s slovenske Koroške, ima več pomenov. Srečujemo se z materialnimi dokazi samorastniške ljudske kulture, z zgodovinskimi dokumenti in z izdelki, ki imajo polno estetsko vrednost šele v današnjem kontekstu. Zbirko, ki so jo v povojnih letih zbrali študentje in dijaki ljubljanske univerze in z nekaterih srednjih šol, je nekaj desetletij prekrival prah pozabe in ni mogla najti svojega po pravici in postavah odmerjenega mesta. Preveč je bila slovenska in premalo je bilo časa zanjo, ob vsakdanjih aktualnostih smo namreč pozabili, da obstoja tudi nekaj, čemur bi lahko rekli trajna, malodane večna aktualnost. Danes, ko je pred nami del te aktualne zbirke ugotavljamo, kakšna velikanska razlika je med resničnimi pričami o življenju (največ) kmečkih ljudi v preteklosti in pocukrano folkloro, ki jih skuša nadomestiti. Gre za dih prave kulture, ki so jo ljudje živeli, ne da bi se zavedali, da žive kulturno in polno, gre pa tudi za predmete iz vsakdanjega življenja, ki govorijo neko širšo resnico.

Ljudska umetnost, keramika in železni predmeti, ki so nastajali med Koroškimi Slovenci in za njihovo rabo, niso nikakršen atavizem, niso eksotika, zrasla v neki manjši nacionalni skupnosti, ampak nekoč živ sodejavniki v svetu, ki zajema veliko ozemlje evropskega alpskega sveta in tisti del jadranskega območja, ki se je v preteklosti umetnostno in civilizacijsko opla-

jal na Severu in kjer so prav Slovenci predstavljali tisti nikoli pravično ocenjeni most med kulturami. Kot del širokega pojava alpske ljuske (morda bolje – regionalne) kulture, kamor sodijo deli italijanskega, francoskega, nemškega, furlanskega, slovenskega in celo hrvaškega in madžarskega naroda, je tudi ljudska ustvarjalnost koroških Slovencev hkrati integralni del in posebnost v teh okvirih, originalni donesek k mozaiku, k sintezi, ki postaja vedno zanimivejša za vse raziskovalce evropske kulture. Posebnost so poslikane čelnice čebelnih panjev pa tudi nekatere oblike črne keramike, hkrati so to, po strukturi in po odnosu do oblikovanja, stvaritve, ki se vključujejo v prazne prostore velikega mozaika kultur, zato so slovenske, alpske in evropske – lahko bi šlo tudi za obrnjeni vrstni red.

Koroška je s svojimi manifestacijami v kulturi nepriviligiranih plasti prebivalstva pomanjšana podoba razmer v evropskem alpskem svetu. Ob dimnici nemško govorečega Korošca je stala bogata z renesančnimi kamnoseškimi podrobnostmi okrašena nadstropna hiša slovenskega kmeta, ob silno bogati in slikoviti domačiji Nemcev so rasle skromne dimnice in kajže slovenskega življa, ponekod se je odmev visoke evropske kulture ujel v jadra bolj razgledanih Nemcev, drugič pa prav takih Slovencev, včasih so zapleten nemški priimek ali ime povedali kar po slovensko, drugič so stara slovenska imena zapisovali na nemški način. Čebelnjaki s poslikanimi čelnicami so bili tudi v ponos ljudi, ki so marnjali po nemško, tako kot je v beljaških delavnicah izdelana keramika s svojo lepo obliko in smotrnostjo razveseljevala slovensko gospodinjo. Po podobah na znamenjih in po njihovi

arhitekturi ne moremo ločiti tvorcev – nikogar ni zanimalo kakšno govorico uporablja, zanimala jih je predvsem domača, po srcu umerjena univerzalna likovna govorica. Takrat sicer še niso za preprosto slikarijo, kiparstvo in oblikovanje uporabljali zapletenih strokovnjakarskih besed, vendar so znali prisluhniti resničnosti, ki je vela iz oblike. To pa je oblika, ki je ne moremo enačiti z visokokvalitetnimi stvaritvami velikih kiparjev, slikarjev ali mojstrov umetne obrti, saj gre za izrazito kmečko inačico, za poenostavljeno in neposredno, utilitarno zaokroženega sveta likov in likovnega sporočila – ki je vedno govorilo skozi vsakdanjo, tudi magično funkcijo.

Morda je prav zato malodane naključno zbrana in izbrana zakladnica ljudske umetnosti s Koroškega živ dokaz o slojevitosti kulture o njenih nepredvidenih in nepredvidljivih poteh, o njenem pomenu za (tudi) preprostega človeka in dokaz o modrosti, ki jo vse prepogosto nadomešča zbir površno napa-berkovanih podatkov.

dr. Ivan Sedej

ravnatelj

Slovenskega etnografskega muzeja

NARODOPIISNA ZBIRKA SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE V CELOVCU

Dragocene narodopisne predmete, ki jih hrani zaenkrat še malo znana Narodopisna zbirka Slovenske prosvetne zveze, so zbrali med leti 1951 in 1955 študentje etnologije z ljubljanske univerze ter koroški študentje in dijaki. Zbiranje in vse terenske podvige so načrtovali v Klubu koroških študentov, vodil pa jih je takratni študent etnologije, kasneje dipl. phil. Jernej Šušteršič.

Mladim ljudem je uspelo z zagnanostjo, polno raziskovalnega nemira, ter ob simbolični materialni podpori iz domovine, (žal uradne ustanove teh akcij niso podpirale), zbrati poleg zapiskov iz duhovne kulture in terenskih risb, kar okoli šesto predmetov iz materialne kulture koroških Slovencev. Brezplačno bivanje so študentom omogočili koroški Slovenci.

Leta 1954 so imeli marljivi zbiratelji "udarniško" zbranega narodopisnega gradiva svojo razstavo v prostorih Gasilske zveze LRS v Ljubljani. Strokovna ocena o zbranem gradivu je bila pohvalna. Tako je akademik dr. Ivan Grafenauer v pismeni oceni razstave pripomnil naslednje: "V folklornem gradivu so prispevki n.pr. Marije Jagodiceve (danes dr. Marije Makarovič) in Jerka Beziča prvovrstni, medtem ko je pri večini ostalih zapiskov potrebna neka rezerva." Prof. Franjo Baš in dr. Sergej Vilfan pa sta sicer pozitivno oceno

razstave zaključila še s pripombo: "Ekipa je z njo (to je z razstavo in svojim delom) pokazala, da ima potrebno veselje in voljo do terenskega dela, da pa ji manjka za terensko delo strokovna pripravljenost in potrebno strokovno vodstvo."

Hkrati pa se je zastavilo tudi vprašanje, kam z muzealijami? Darovali so jih koroški Slovenci za nov muzej, v katerem bo prikazana materialna in duhovna kultura njihovih dedov in babic.

Zbrane muzealijske stvari so zato začasno shranili v Žitari vasi. Slovenska prosvetna zveza je dne 11.12.1953 obvestila III. študentovsko ekipo: "Na žalost doslej še ni bilo mogoče pripraviti potrebnih prostorov in pogojev za namestitvev Slovenskega narodnega muzeja na Koroškem, upamo pa, da bomo v tem oziru v teku časa le uspeli."

Iz Žitare vasi so leta 1978 pripeljali narodopisno zbirko Slovenske prosvetne zveze iz Celovca v prostore nekdanje, od države priznane Slovenske kmetijske šole v Podravljah. Tu so leta 1982 pripravili Jernej Šušteršič, Franček Černut in Jože Mečina inventarno razstavo v dveh učilnicah.

Razstavo so si leta 1983 ogledali zastopniki koroških kulturnih in ljubljanskih inštitucij. Po ogledu so sklenili, naj bi se pričelo z načrtno akcijo za pridobitev razstavnega prostora. Ta naj bi bil v podstrešju Kulturnega doma na Radišah. Domenili so se tudi, da bo restavriranje muzealij prevzel Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane.

Restavratorska in konservatorska dela vodi od leta 1983, konservator Slovenskega etnografskega muzeja, dr. France Golob. Dela potekajo ob velikem razumevanju in finančni podpori Slovenske kulturne skupnosti in v tesnem sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu. V nekaj akcijah (po 10 do 20 dni letno) je bilo restavriranih in konserviranih 430 muzealij, železnih predmetov, predmetov notranje opreme iz čebelarke zbirke (85 poslikanih čelnic!), zbirka keramike in poslikani nagrobniki. Vzporedno z restavriranjem pa teče tudi konservatorska dokumentacija. Ob tem naj pripomnimo, da bo potrebno inventarno kartoteko predmetov obnoviti in dopolniti z inventarnimi karticami poslikanih čelnic (kartoteko čelnic še hrani vodja študentovskih ekip dipl. fil. Jernej Šušteršič iz Ljubljane).

Opravljen delo in predmeti so bili do sedaj predstavljeni na dveh razstavah (Koroške poslikane čelnice čebelnih panjev, Koroško lončarstvo), pripravljena pa je tudi že tretja - vse tri razstave so opremljene z ustreznimi katalogi. Zbirka pa je še vedno živa - saj jo ob angažiranju dr. Janka Malleja še vedno dopolnjujejo z novimi predmeti. Omenimo le nove pridobitve, ki govore o nekdanjem kmečkem gospodarstvu - med njimi posebej stroj za čiščenje žitnega zrnja, vejalnik s častitljivo letnico 1865!

Narodopisna zbirka, ki je last Slovenske prosvetne zveze v Celovcu, je začasno shranjena v lepih in suhih prostorih - učilnicah nekdanje kmetijske šole v Podravljah. Misel, da naj bi zbirko prenesli v podstrešne prostore

kulturnega doma na Radišah, se nam vendarle ne zdi sprejemljiva. Mesto kvalitetne in v bistvu enkratne zbirke je nedvomno v Celovcu. Zbirka namreč sodi zaradi izjemno dragocenih predmetov (vzemimo le sijajno zbirko koroške črne keramike) in njihove pričevalne vrednosti v Deželni muzej ali pa v primerne, dovolj reprezentativne prostore v deželnem središču.

Ker še ni uresničen 7. člen Avstrijske državne pogodbe, tudi ne določilo, ki zahteva predstavitev slovenskega deleža v Deželnem muzeju, je še vedno čas, da se zavzamemo za tako rešitev. Zbirka naj bo predstavljena tam, kjer že stoji najpomembnejša priča o nekdanji karantanski državi - KNEŽJI KAMEN!

dr. France Golob

SEZNAM RAZSTAVLJENIH PREDMETOV

KERAMIKA:

1. MODEL ZA PEKO POGAČE "RINCA". Č. ŽGANA GLINA, V. 10 CM, P.D. 29 CM. ZG.P. 39 CM. NA DNU JE ORNAMENT ROŽE IN MONOGRAM IHS. D. FRANC BREŽAK, DOBRLA VAS. S. KONEC 18. ALI ZAČETEK 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 426.
2. MODEL ZA PEKO POGAČE. Č. ŽGANA GLINA, V. 13 CM, P.D. 41 CM. ZG P. 48,5 CM. NA DNU JE ORNAMENT ROŽE, ZVEZDE IN MONOGRAM IHS. D. URŠULA MATEVŽIČ, LOVANKE. S. KONEC 18. ALI ZAČETEK 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 423.
3. MODEL ZA PEKO POGAČE. Č. ŽGANA GLINA, V. 8,5 CM, P.D. 31 CM, ZG.P. 35,5 CM. NA DNU JE ORNAMENT STILIZIRANE ZVEZDE. D. FRANC BREŽAK, DOBRLA VAS. S. KONEC 18. ALI ZAČETEK 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 425.
4. MODEL "MODLCI" ZA VELIKONOČNO PECIVO. Č. ŽGANA GLINA, V. 6,5 CM, Š. 15 CM. MODEL JE NAREJEN V OBLIKI SRCA IN IMA NA DNU STILIZIRANO SRCE. D. KNAFLIČ, LOČE PRI BAŠKEM JEZERU. S. 19 STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 16.
5. MODEL ZA VELIKONOČNO PECIVO. Č. ŽGANA GLINA, V. 5,5 CM, Š. 13,5 CM. MODEL JE NAREJEN V OBLIKI SRCA IN IMA NA DNU STILIZIRANO ROŽO. D. KNAFLIČ. LOČE PRI BAŠKEM JEZERU. S. 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 7.
6. MODEL ZA PEKO POGAČE. Č. ŽGANA GLINA, V. 9,3 CM, P.D. 27 CM, ZG.P. 33,3 CM. NA DNU MODELA JE ORNAMENT LISTA, ROŽE, SV. DUHA IN MONOGRAM IHS. ENAK MODEL HRANI MESTNI MUZEJ V BELJAKU. D. VINKO GLOBOCHER, "NA HOFU", DEŠČICE. S. KONEC 18. ALI ZAČETEK 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 167.

7. MODEL ZA PEKO POGAČE. Č. ŽGANA GLINA, V. 12 CM, P.D. 58 CM, ZG. P. 64 CM. NA DNU MODELA JE ORNAMENT IZ LISTOV, ROŽ, MONOGRAM IHS IN LETNICA 1777. MODEL JE VERJETNO NAJSTAREJŠI IN LIKOVNO NAJBOGATEJŠI OHRANJENI DATIRANI PRIMER TE VRSTE NA KOROŠKEM! D. JANEZ MULLER, ŠT. JANŽ V ROŽU. S. 1777! LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 566.
8. MODEL ZA PEKO POGAČE. Č. ŽGANA GLINA, V. 7,5 CM, P.D. 26,5 CM, ZG. P. 31 CM. D. KNAFLIČ. LOČE PRI BAŠKEM JEZERU. S. 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 21.
9. MODEL ZA VELIKONOČNO PECIVO. Č. ŽGANA GLINA, V. 7,5 CM, Š. 15,4 CM. MODEL JE NAREJEN V OBLIKI SRCA. D. LOVRO KRAMAR, HOLBIČE. S. 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 173.
10. SKLEDA ZA JELO. Č. ŽGANA GLINA, V. 9 CM, P.D. 15,3 CM, ZG. P. 29,9 CM. D. LOVRO KRAMAR, HOLBIČE. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 22.
11. SKLEDA ZA JELO. Č. ŽGANA GLINA, V. 6 CM, P.D. 20,5 CM, ZG.P. 25,4 CM. D. LOVRO KRAMAR, HOLBIČE. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.
12. SKLEDA ZA JUHO "RAJNCA". ŽGANA GLINA, V. 6 CM, P.D. 14 CM, ZG. P. 25 CM. D. FRANC LAMPRET, DULE PRI BRDU. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 376.
13. SKLEDA ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 6 CM, P.D. 19,5 CM, ZG. P. 25,5 CM. D. FRANC LAMPRET, DULE PRI BRDU. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 378.
14. SKLEDA ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA. V. 6,5 CM, P.D. 23 CM, ZG. P. 25,3 CM. D. FRANC LAMPRET, DULE PRI BRDU. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 379.

15. SKLEDA ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 7 CM, P.D. 16 CM, ZG. P. 23 CM. D. FRANC LAMPRET, DULE PRI BRDU. S. 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 377.
16. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 15 CM, P.D. 8 CM, ZG. P. 13,5 CM. D. APOLONIJA KUSTER, ŽITARA VAS. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 404.
17. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 9,5 CM, P.D. 5,8 CM, ZG. P. 11 CM. D. FRANC LAMPRET, DULE PRI BRDU, S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 375.
18. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 24 CM, P.D. 16,5 CM, ZG. P. 23 CM. D. LJUBO URVAJS, DOLJE PRI ROŽEKU. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 116.
19. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 24 CM, P.D. 15 CM, ZG. P. 25 CM. D. FRANC TACOL, ŽITARA VAS (LONEC JE NAREJEN V ŽITARI VASI). S. 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 158.
20. LONEC ZA KUHO "PISKER". Č. ŽGANA GLINA, V. 26,8 CM, P.D. 14 CM, ZG. P. 23 CM. D. JOŽEFA DOBRNIH, GORINČICE (LONEC JE NAREJEN V KOTU PRI ŠT. JAKOBU V ROŽU). S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 328.
21. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 29 CM, P.D. 17,5 CM, ZG. P. 26 CM. D. MIHAEL BAUMGARTNER, GORINČICE (LONEC JE BIL NAREJEN V KOTU PRI ŠT. JAKOBU V ROŽU). S. 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 349.
22. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 35 CM, P.D. 17,5 CM, ZG. P. 25,3 CM. D. NEŽA BREŽJAR, PLAZNICA. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 233.
23. LONEC ZA KUHO. Č. ŽGANA GLINA, V. 40 CM, P.D. 23 CM, ZG. P. 36,9 CM. D. JANEZ MULLER, ŠT. JANŽ V ROŽU. S. 19 STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 567.

24. LONEC ZA KUHO, Č. ŽGANA GLINA, V. 36 CM, P.D. 19 CM, ZG. P. 28 CM, NA PLAŠČU LONCA JE GEOMETRIJSKI ORNAMENT, D. ŽEDERMAN, HOLBIČE, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 11.
25. LONEC ZA SHRANJEVANJE HRANE "HLINAST PISKER", Č. ŽGANA GLINA, V. 33,7 CM, P.D. 20 CM, ZG. P. 29,5 CM, NA PLAŠČU LONCA JE GEOMETRIJSKI ORNAMENT, D. ARMALD KOŠIR, ŠKOFIČE (LONEC JE BIL NAREJEN V KLOPČAH), S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 4.
26. LONEC ZA SHRANJEVANJE MESA "PISKER ZA MESO", ŽGANA GLINA, V. 47 CM, P.D. 25 CM, ZG. P. 32 CM, NA PLAŠČU LONCA JE GEOMETRIJSKI ORNAMENT, D. JOHAN DRAGOŠNIR, BLATO PRI KOSTANJE, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 301.
27. POKLOPKA, GRELEC ZA POKRITJE POSODE S HRANO, ŽGANA GLINA, POMEŠANA S KAMENJEM, KI JE ZADRŽEVALO TOPLOTO, V. 15 CM, P.D. 32,5 CM, PREMER ROČAJA 10 CM, D. KNAFLIČ, LOČE PRI BAŠKEM JEZERU, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 23.
28. NOČNA POSODA, ŽGANA GLINA, R. LOŠČENA, V. 14,5 CM, P.D. 18,8 CM, ZG. P. 25,7 CM, D. NEZNAN, MOSTE, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 124.
29. ROČKA ZA PITJE "LIMBAR", ŽGANA GLINA, Z. LOŠČENA, V. 17,3 CM, P.D. 11 CM, ZG. P. 10,7 CM, D. KATARINA URH, PLAZNICA, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 251.
30. PEČNICA ZA PEČ "MODOVNCA", ŽGANA GLINA, V. 11,3 CM, ŠIRINA 17,5 CM, PEČNICA IMA NA PREDNJI STRANI RELIEF PUTTA S KRONO, D. LIPEJ PARTEL, MAČE, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 576.
31. PEČNICA ZA PEČ, ŽGANA GLINA, V. 11,5 CM, ŠIRINA 17 CM, PEČNICA IMA NA PREDNJI STRANI RELIEF HERALDIČNEGA ORLA, D. LIPEJ PARTEL, MAČE, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 575.

32. PEČNICA ZA PEČ. ŽGANA GLINA, V. 13 CM, ŠIRINA 17 CM. D. NEPO-
ZNAN. S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 574.
33. PEČNICA ZA ZIDANO OBOKA V PEČI, "KAHLA". ŽGANA GLINA, P.D.
9 CM, ZG.P. 13 CM. D. JANEZ MULLER, ŠT. JANŽ V ROŽU. S. 19.
STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 573.
34. SKLEDICA ZA NAPAJANJE IN HRANJENJE ČEBEL. Č. ŽGANA GLINA, V.
3,2 CM, P.D. 10,3 CM, ZG. P. 10,8 CM. D. JOŽE ICKO, SVETNA
VAS (SKLEDICA JE IZDELANA V RESNICI). S. 19. STOL., LAST
S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 572.
35. SKLEDICA ZA NAPAJANJE IN HRANJENJE ČEBEL. ŽGANA GLINA, V.
2,5 CM, P.D. 12 CM, ZG. P. 14,3 CM. D. MOJCA JANEŽIČ, KOSTA-
NJE. S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 569.

PREDMETI IZ ŽELEZA

PREHRANA

1. TRINOŽNIK, "TRIMPUZ", K. ŽELEZO, V. 16,5 CM, ZG. P. 16 CM.
D. KNAFLIČ, LOČE PRI BAŠKEM JEZERU. S. KONEC 19. STOL., LAST
S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 18.
2. TRINOŽNIK, K. ŽELEZO, V. 11 CM, ZG. P. 24 CM. D. ALEKS GRAUER,
ŽITAR VAS. S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT.
160.
3. KOZLIČEK "KOZA", K. ŽELEZO, V. 14,2 CM, DO. 25,5 CM. D. ANTON
VAROVNIK, MLINČE 6. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU,
INV. ŠT. 308.
4. BURKLE, "PEČENE VILE", K. ŽELEZO, V. 25 CM, Š. 16 CM. D. GRE-
GOR BOROUNIG, ŠENTILJ 7. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V

CELOVCU, INV. ŠT. 6.

5. BURKLE, K. ŽELEZO, V. 44,3 CM, Š. 30,5 CM. D. FRANC KOVAČ, SVATNE 13. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 333.
6. BURKLE, K. ŽELEZO, V. 32 CM, DO. Z ROČAJEM 207,5 CM. D. NEZNAN. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 435.
7. PONEV, "PONOVCÁ", K. ŽELEZO, V. 24,2 CM, DO. 54,2 CM. D. ARNOLD KOŠIR, ŠKOFIČE 30, NA ROČAJU JE ŽIG IZDELOVALCA AW IN VTISNjen KLJUČ. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 2.
8. STRGULJA ZA TESTO, "ŠOBUA", K. ŽELEZO, DO. 13,6 CM, D. PRI KURIJU, SPODNJE DOBJE 37. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 51.
9. STRGULJA ZA TESTO, K. ŽELEZO DO. 11 CM. D. PRI KURIJU, SPODNJE DOBJE 37. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 52.
10. MOŽNAR, "MOUŽARČ" - ZA DROBLJENJE ZRNA, K. ŽELEZO IN TOLKALO "MACA", V. MOŽNARJA 17,6 CM, DO. 34 CM. D. JOŽEFA DOBRNIH, GORINČIČE ŠT. 11, S. ZADNJE TRETJINA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 322 IN INV. ŠT. 323.
11. SEKALO, "SEKAVU" ZA SEKANJE ŠPEHA V LESENEM KORITU, K. ŽELEZO, V. 34,4 CM, DO. REZILA 15,3 CM. D. JOŽEF WESTER, VRANJICA 8. S. ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 545.
12. KAVELJ, KLJUKA ZA OBEŠANJE MESA, K. ŽELEZO, V. 25,4 CM. D. ANDREJ POLCER, SP. VINARE 1, IZDELAL KOVAČ NA LAZAH. S KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 284.

POLJEDELSTVO

13. MOTIKA, K. ŽELEZO, V. 26 CM, D. NEŽA BRUGGER, MOSTE. NA LEVI NOTRANJI STRANI MOTIKE JE ŽIG KOVAČA "HM" POD NJIM PA STILIZIRANO SRCE TER ŠTEVILKA IZDELKA 70. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOLETJA. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 103.
14. VILE ZA GNOJ, "KREVL", K. ŽELEZO, V. 19,7 CM, D. ANTON VOROU-
NIK, MLINČE 6. S. 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 252.
15. VILE ZA GNOJ, "VIDLE", K. ŽELEZO, V. 42,1 CM, Š. 22 CM, D. ANTON JOST, RUTE PRI MELVIČAH ŠT. 2, HIŠNO DOMAČE IME "PRI KOVAČ". VILE NAJ BI BILE IZDELEK HIŠE. NA VILAH JE ŽIG KOVAČA Z INICIALKAMI J.S. S. ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 363.
16. PODOJALNICA, "PODJAVNICA", K. ŽELEZO, V. 17,3 CM, Š. 10,3 CM, D. JOZEF HEBEIN, MELVIČE 7. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 366.
17. PODOJLNIK, K. ŽELEZO, V. 40 CM, Š. 25,7 CM, D. FELAHER, MELVIČE. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 391.
18. ČRTALO, K. ŽELEZO, DO. 58 CM, D. NEZNAN, ŠKOFIČE. S. 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 448.
19. SRP, K. ŽELEZO, DO. 47,4 CM, D. FILIP HAFNER, ŠENTJANŽ V ROŽU, NA REZILU JE ŽIG IZDELOVALCA. S. 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 551.

ŽIVINOREJA

20. NOŽ ZA REZANJE SENA, K. ŽELEZO, DO. 60,8 CM, Š. REZILA 21,8 CM, D. NEZNAN, MOSTE. S. 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 123.
21. KLEŠČE ZA SVINJE, K. ŽELEZO, DO. 26,6 CM, D. JANEZ WUTEJ, VESELE. S. ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 292.
22. SEKALO, "SEKAU" ZA REZANJE KRME, K. ŽELEZO, V. 18 CM, DO. REZILA 39,7 CM, D. FRANC TACOL, ŽITARA VAS 2. SEKALO JE IZDELAL MATIJA TACOL - 1830. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 156.
23. SEKALO, K. ŽELEZO, V. 20,4 CM, DO. REZILA 29,8 CM, D. FRANC TACOL, ŽITARA VAS 2. SEKALO JE IZDELAL MATIJA TACOL - 1830. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 157.
24. JAREM, "VIGA", ZA VOLA, KOMBINACIJA K. ŽELEZA IN LESA, DO. 64,6 CM, V. 32,3 CM, D. STANKO WUTTE, MOSTE. NA JARMU JE VŽGANO ZNAMENJE HIŠE. P.D. PRI BLITZU (STRELA) IN VREZAN KRIŽ ZA SREČO. S. TRETJA TRETJINA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 86.

OVČEREJA

25. ŠKARJE ZA STRIŽENJE OVC, K. ŽELEZO, DO. 26,3 CM, D. VINCENC PEČNIK, RUTE 2. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.
26. KOTEL, "KOTU" ZA KUHANJE OVČJEGA SIRA, KOMBINACIJA BAKRA IN K. ŽELEZA. V. Z ROČAJEM 59,7 CM, ZG. P. KOTLA 2R 40,7 CM, D. ŠTEFAN GABRIJEL, SVATNE 23. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL.,

LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 315.

27. GREBEN ZA PSA, "VOVČJA GREBENICA", K. ŽEELZO, DO. 54,5 CM. D. VINCENC PEČNIK, RUTE 2. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 493.
28. GREBEN ZA PSA, K. ŽELEZO, DO. 42 CM. D. VINCENC PEČNIK, RUTE 2. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 494.

STAVBARSTVO

29. OKENSKA MREŽA, K. ŽELEZO, V. 61 CM, Š. 70 CM. D. STANKO WUTTI, MOSTE. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU., INV. ŠT. 88.

GOZDARSTVO

30. CEPIN, K. ŽELEZO, DO. 26 CM. D. JOHAN DRAGAŠNIK, BLATO 33. CEPIN IMA VTISNJENO ZNAMENJE KOVAČA, INICIALKO M IN ORNAMENT. S. PRVA POLOVICA 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 115.
31. CEPIN, K. ŽELEZO, DO. 15,7 CM. D. JOŽE MIKL, SVATNE. S. PRVA POLOVICA 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 359.
32. SEKIRA (ZA HOJE SEKAT), K. ŽELEZO, DO. REZILA 25,7 CM. D. JANEZ MOHAR, NAGELČE 4. NA REZILU SEKIRE JE ŽIG KOVAČA - INICIALKE F.K. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 276.

33. SEKIRA, "PUNTAHA" ZA IZSEKAVANJE LUKENJ, K. ŽELEZO, DO. 23,3 CM. D. JOŽE HEBEIN, MELVIČE, S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 367.
34. NOŽ ZA NOVINO, "KROŠL", NOŽ ZA GMAJNO DOL SEKAT IN ZA NOVI-
NO DELAT, K. ŽELEZO, DO. 37,5 CM. D. URŠULA MOHAR, MLINČE 1,
S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 590.

LOV

35. PAST ZA LISICE, K. ŽELEZO, DO. 45,7 CM. D. ANA HUTTER, GLO-
BASNICA. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 411.
36. PAST, K. ŽELEZO, DO. 82 CM. D. NEZNAN. S. KONEC 19. STOL.,
LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.

KOVAŠKO ORODJE ZA DOMAČA OPRAVILA

37. KOVAŠKE KLEŠČE, K. ŽELEZO, DO. 52,4 CM. D. VAROUNIK, MILČE
6. KLEŠČE JE NAREDIL STARI OČE FRANC VAROUNIK (*1843), KI
JE BIL KOVAČ. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V
CELOVCU, INV. ŠT. 304.
38. KOVAŠKE KLEŠČE, PLOŠNATE, K. ŽELEZO, DO. 61,5 CM. D. VARO-
UNIK, MLINČE 6. KLEŠČE JE NAREDIL STARI OČE FRANC VAROUNIK
(*1843), KE JE BIL KOVAČ. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST
S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 303.

39. KOVAŠKO KONIČASTO KLADIVO, "ŠPICHAMER", K. ŽELEZO, DO. 9,7 CM. D. VAROUNIK, MLINČE 6. KLADIVO JE NAREDIL STARI OČE FRANC VAROUNIK (*1843), KI JE BIL KOVAČ. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 310.
40. KOVAŠKO KLADIVO ZA IZDELOVANJE OSI, "RUNDHAMER", K. ŽELEZO, DO. 8 CM. D. VAROUNIK, MLINČE 6. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 309.
41. DLETO, "GLETVO", K. ŽELEZO, DO. 20,3 CM. D. VAROUNIK, MLINČE 6. DLETO JE IZDELAL STARI OČE FRANC VAROUNIK (*1843), KI JE BIL KOVAČ. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 306.
42. LUKNJAČ ZA ŽELEZO, K. ŽELEZO, DO. 21,8 CM. D. VAROUNIK, MLINČE 6. LUKNJAČ JE IZDELAL STARI OČE FRANC VAROUNIK (*1843), KI JE BIL KOVAČ. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 307.

RAZLIČNI PREDMETI IZ ŽELEZA

43. MAČEK, "MAČKA ZA ŽLAJFAT SANI", K. ŽELEZO, DO. 44,5 CM. D. VALENTIN MILER, BAČE 2. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 24.
44. ČELEŠNIK ZA RAZSVETLJAVO, "SVEČNIK ZA TRSKE", K. ŽELEZO, V. 34,5 CM. D. JOHAN DRAGAŠNIK, BLATO 23. S. KONEC 18., ZAČETEK 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 112.
45. SVEČNIK, "LAJHTAR", K. ŽELEZO, V. 16,1 CM. D. ALEKS GRAVER, ŽITARA VAS. S. KONEC 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 161.

46. NOŽ ZA SPODREZANJE SATJA PRI KRANJČIH, K. ŽELEZO, DO. 61,5 CM. D. PEČNIK, RUTE NAD ŠMIHELOM PRI PLIBERKU, ŠT. 2, S. 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 126 A.
47. NOŽ ZA CEPLJENJE LESENIH SKODEL, "ŠINKLOV", K. ŽELEZO, D. 28,8 CM. D. JOHAN ROVNJAK, SP. VINARE, S. KONEC 19., ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 288.
48. VAGA, K. ŽELEZO, DO. MERILNE LETVE 36,2 CM. D. JOŽE MIKL, ŠENTJAKOB V ROŽU, S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 356.

OBIČAJI

49. MOŽNAR ZA STRELJANJE, LITINA, V. 16,5 CM. D. JANEŽIČ, LEŠE, S. KONEC 19., ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 142.
50. MOŽNAR ZA STRELJANJE, K. ŽELEZO, V. 16 CM. D. JOŽEF SERAJNIK, SVATNE 19. S. KONEC 19., ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 320.
51. ŽELEZNI KLIN ZA BASANJE MOŽNARJA, "JEGUA", K. ŽELEZO, V. 18,5 CM. D. JOŽEF SERAJNIK, SVATNE 19. S. KONEC 19., ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 319.
52. VELIKONOČNA "LUTNA", ŽELEZNI NASTAVEK ZA VŽIGANJE MOŽNARJA, K. ŽELEZO, DO. ŽELEZNEGA NASTAVKA BREZ LESENEGA DROGA 52,5 CM. D. JOŽEF SERAJNIK, SVATNE 19. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P. Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 321.
53. TOP - MOŽNAR, KOMBINACIJA K. ŽELEZA IN LESA, DO. 116 CM. D. JOŽEF SERAJNIK, SVATNE 19. TOP JE NAREDIL TEVŽ ČAREJ, KOVAČ IZ SVATEN. S. KONEC 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 318.

ČELNICE

1. ČELNICE Z MOTIVOM "ADAMA IN EVE", LES, V. 14,5 CM, DO. 34 CM. D. (RAZSTAVLJENE ČELNICE SO BILE NAJDENE V PODJUNI, ROŽU IN ZILJSKI DOLINI). S. 1924. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 210.
2. ČELNICA Z MOTIVOM "NOETOVA BARKA", LES, V. 14 CM, DO. 34 CM. S. 1924. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 209.
3. ČELNICA Z MOTIVOM "SVETA DRUŽINA PRI UČENJU BRANJA", LES, V. 12,5 CM, DO. 26 CM. S. 1894. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 194.
4. ČELNICA Z MOTIVOM "KRISTUS IZGANJA TRGOVCE IZ TEMPLJA", LES, V. 13,5 CM, DO. 39,5 CM. S. 1924. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 212.
5. ČELNICA Z MOTIVOM "SV. BOŠTJAN", LES, V. 12,5 CM, DO. 31 CM. S. 1872. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 337.
6. ČELNICA Z MOTIVOM "PRIZOR IZ LEGENDE O SV. IZIDORJU", LES, V. 14 CM, DO. 32,5 CM, S. 1887. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 133.
7. ČELNICA Z MOTIVOM "SEDEM ZAKRAMENTOV", LES, V. 13 CM, DO. 42 CM. S. 1904. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 228.
8. ČELNICA Z MOTIVOM "ANGELČEK", LES, V. 14 CM, DO. 30 CM. S. ZADNJA TRETJINA 19. STOL. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 270.
9. ČENICA Z MOTIVOM "LISICA BRIJE LOVCA", LES, V. 14 CM, DO. 31 CM. S. 1872. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 218.
10. ČELNICA Z MOTIVOM "ŽIVALI PREGANJAJO LOVCA", LES, V. 13 CM, DO. 34,5 CM. S. 1906. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 587.

11. ČELNICA Z MOTIVOM "KROJAČ JAHA KOZLA", Z NAPISOM "DER SCHNEIDER", LES, V. 12 CM, DO. 34 CM. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 343.
12. ČELNICA Z MOTIVOM "HUDIČ BRUSI BABI JEZIK", LES, V. 14 CM, DO. 28,5 CM. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 500.
13. ČELNICA Z MOTIVOM "DVA PARA OB ČEBELJAK", LES, V. 12 CM, DO. 30,5 CM. S. 1902. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 595.
14. ČELNICA Z MOTIVOM "OGREBANJE ČEBELNEGA ROJA", LES, V. 14,5 CM, DO. 39 CM. S. 1900. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 216.
15. ČELNICA Z MOTIVOM "V VOZIČEK VPREŽEN PES SE POŽENE ZA ZAJCEM", LES, V. 13, DO. 32 CM. S. 1889. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 502.
16. ČELNICA Z MOTIVOM "MIKLAVŽEVANJE", LES, V. 12,5 CM, DO 29 CM. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 340.
17. ČELNICA Z MOTIVOM "LOVEC STRELJA ZAJCA", LES, V. 13,5 CM, DO. 34,5 CM. S. 1932. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 214.
18. ČELNICA Z MOTIVOM "MEDVED PRESENETI LOVCA", LES, V. 12 CM, DO. 24,5 CM. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 344.
19. ČELNICA Z MOTIVOM "ORLA PRI PLENU", LES, V. 13 CM, DO. 28,5 CM. S. 1884. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 74.
20. ČELNICA Z MOTIVOM "PETELIN", LES, V. 12,5 CM, DO. 30,5 CM. S. ZADNJA TRETJINA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 268.
21. ČELNICA Z MOTIVOM "INDUSTRIJSKI KRAJ Z ŽELEZNICO", LES, V.

13,5 CM, DO. 33CM. S. ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 193.

22. ČELNICA Z MOTIVOM "GOSTILNIČAR NA SODU", LES, V. 12,5 CM, DO. 27 CM. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 70.
23. ČELNICA Z MOTIVOM "AVSTRIJSKI HERALDIČNI OREL", LES, V. 13,5 CM, DO. 29,5 CM. S. 1905. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.
24. ČELNICA Z MOTIVOM "CVETJE V KOŠARICI", LES, V. 12,5 CM, DO. 26 CM. S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 68.
25. PANJ KRANJČ S ČELNICO Z MOTIVOM "SV. TRIJE KRALJI", LES, S. 1900. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 157.
26. PANJ KRANJČ S ČELNICO Z MOTIVOM "ŽERJAV", LES, S. KONEC 19. ALI ZAČETEK 20. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 67.

NOTRANJA OPREMA

1. POSLIKANA SKRINJA, LES, V. 61,4 CM, DO. 152 CM, Š. 64 CM. D. JANEŽIČ, LEŠE. S. 1838. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 250.
2. POSLIKANA ZIBEL, LES, V. 50 CM, OD. 88,8 CM. D. ALOJZ WUTTI, LOČILO. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 97.
3. DESKA (ZA K ZGLAVJU ZILJSKE POSTELJE), LES, V. 57,5 CM, Š. 24 CM. D. KRIGL, ZAHOMEČ. S. SREDINA 19. STOL.. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 78.

4. DESKA (ZA K ZGLAVJU ZILJSKE POSTELJE), LES, V. 57 CM, Š. 25,5 CM, D. KRIGL, ZAHOMEC, S. SREDINA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 149.
5. STOL, LES, V. 92,5 CM. D. PRI KURIJU, DOBJE 37. S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 58.
6. STOL, LES, V 95,5 CM. D. NEŽA BREŽJAR, SP. PLAZNICA, S. DRUGA POLOVICA 19. STOL. LAST. S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 231.
7. KRIŽANI, LES, V. 71,2 CM. D. JOŽICA JEZERNIK, KOSTANJE, S. DRUGA POLOVICA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 121.

NAGROBNIKI

1. NAGROBNA TABLA, LES, V. 57,5 CM, Š. 34,5 CM. D. NAJDENO NA CERKVENEM ZIDU V GLOBASNICI. S. 1913. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 271.
2. NAGROBNA TABLA, LES, V. 68 CM, Š. 36 CM. D. KATARINA BREŽJAK, SP. PLAZNICA, S 1842. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 223.
3. NAGROBNA TABLA, LES, V. 54,5 CM, Š. 40 CM. D. NAJDENO NA STENI MRTVAŠNICE V ŽITARI VASI. S. 1931. LAST S.P.Z. V CELOVCU.
4. NAGROBNA TABLA? LES, V. 47,5 CM, Š. 38,2 CM. D. KATARINA BREŽJAK, SP. PLAZNICA. S. SREDINA 19. STOL., LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.

PRAVO

1. OBČINSKA TABLA Z NAPISOM, LES, V. 38 CM, DO. 65 CM. D. STANKO WUTTI, MOSTE. S. KONEC 19. STOL.. LAST. S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. 82.

NOŠA

1. MOŠKI KOŽUH, OVČJA KOŽA, D. NEZNAN, ZILJA, S. 1881. LAST S.P.Z. V CELOVCU, INV. ŠT. S.N.

KRATICE IN KRAJŠAVE

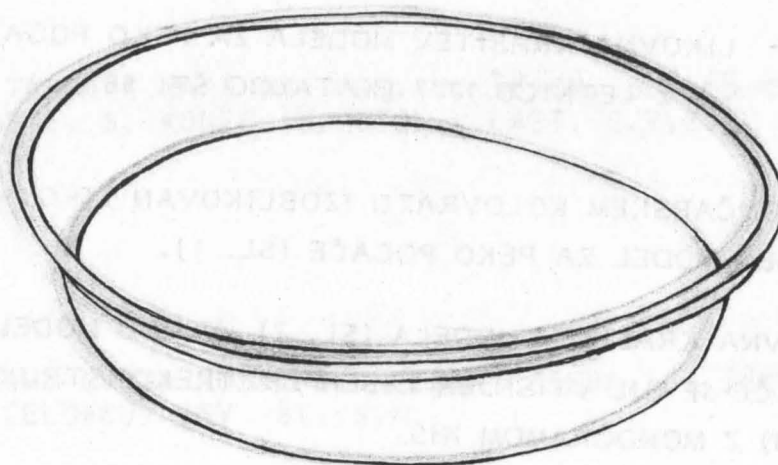
Č. ŽGANA GLINA - ČRNO ŽGANA GLINA
ŽG. GLINA - ŽGANA GLINA
R. LOŠČ - RJAV LOŠČ
Z. LOŠČ - ZELEN LOŠČ
K. ŽELEZO - KOVANO ŽELEZO
V. - VIŠINA
P.D. - PREMIER DNA
ZG.P. - ZGORNJI PREMIER

DO. - DOLŽINA
Š. - ŠIRIRNA
D. - DAROVALEC
S. - STAROST
STOL. - STOLETJE
INV.ŠT. - INVENTARNA ŠTEVILKA
S.N. - BREZ INVENTARNE ŠTEVILKE
S.P.Z. V CELOVCU - SLOVENSKA PRO-
SVETNA ZVEZA V CELOVCU

LIKOVNA KRASITEV MODELA ZA PEKO POGAČE
Z LETNICO 1777 (KATALOG ŠT. 58.)

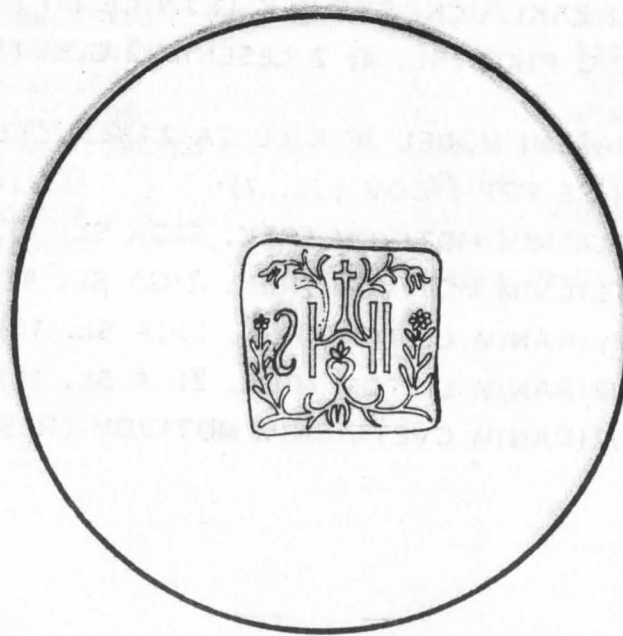
1. NA LONČARSKEM KOLOVRATU IZOBLIKOVAN LIKOVNO ŠE NE KRAŠEN MODEL ZA PEKO POGAČE (SL. 1).
2. LIKOVNA KRASITEV MODELA (SL. 2). V DNO MODELA ZA PEKO POGAČE JE BIL VTISNJEN LESEN ŽIG (REKONSTRUKCIJA ŽIGA SL. 3) Z MONOGRAMOM IHS.
3. OB TAKO VTISNJENEM ŽIGU IHS JE BILA Z MODELIRKO (REK. MODELIRKE SL. 5) IZGREBLJENA LETNICA 1777 (SL. 4). VERTIKALNI ZAKLJUČKI ŠTEVILK LETNICE SO BILI POUDARJENI Z VTISNJENO PIKO (SL. 4) Z LESENIM ŽIGOM (REK. ŽIGA SL. 6).
4. V TAKO KRAŠENI MODEL JE BILO ZA ZAKLJUČEK V NJEGOVO DNO VTISNJENIH ŠE PET ŽIGOV (SL. 7):
 - ŽIG S CVETLIČNIM MOTIVOM (REK. ŽIGA SL. 8),
 - ŽIG S CVETLIČNIM MOTIVOM (REK. ŽIGA SL. 9),
 - ŽIG S STILIZIRANIM LISTOM (REK. ŽIGA SL. 10),
 - ŽIG S STILIZIRANIM LISTOM (REK. ŽIGA SL. 11) IN
 - ŽIG S STILIZIRANIM CVETLIČNIM MOTIVOM (REK. ŽIGA SL. 12).

①

1

②

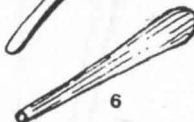
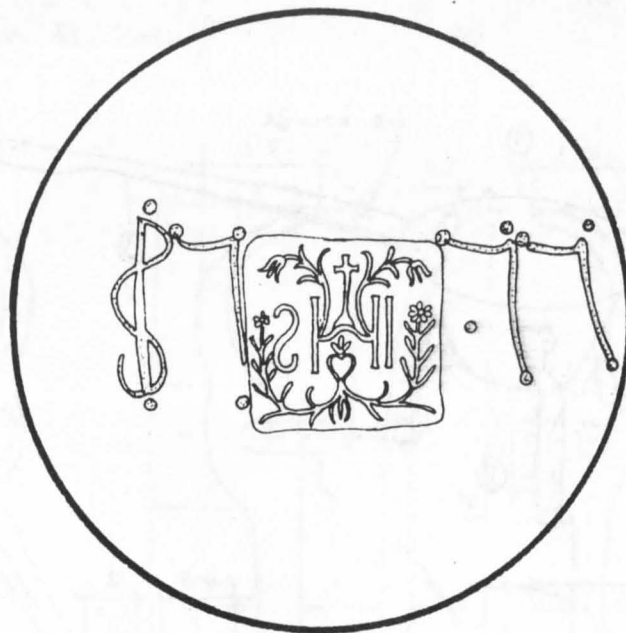

2

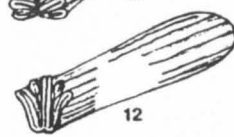
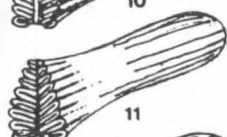
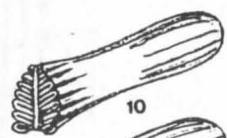
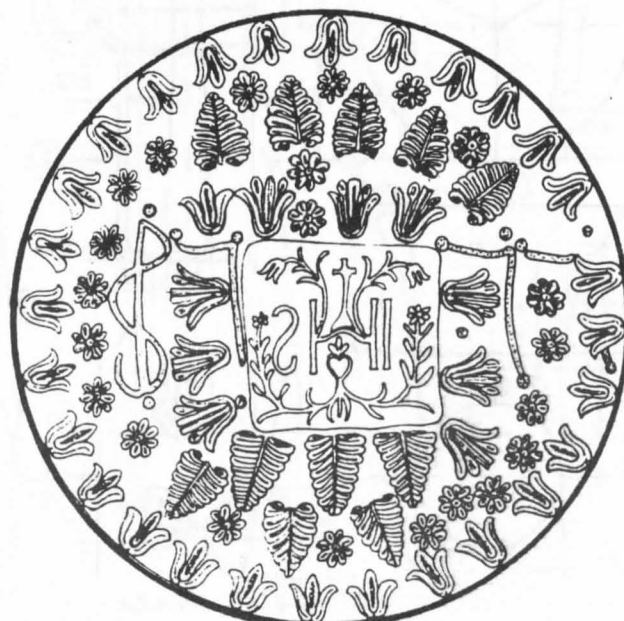

3

3

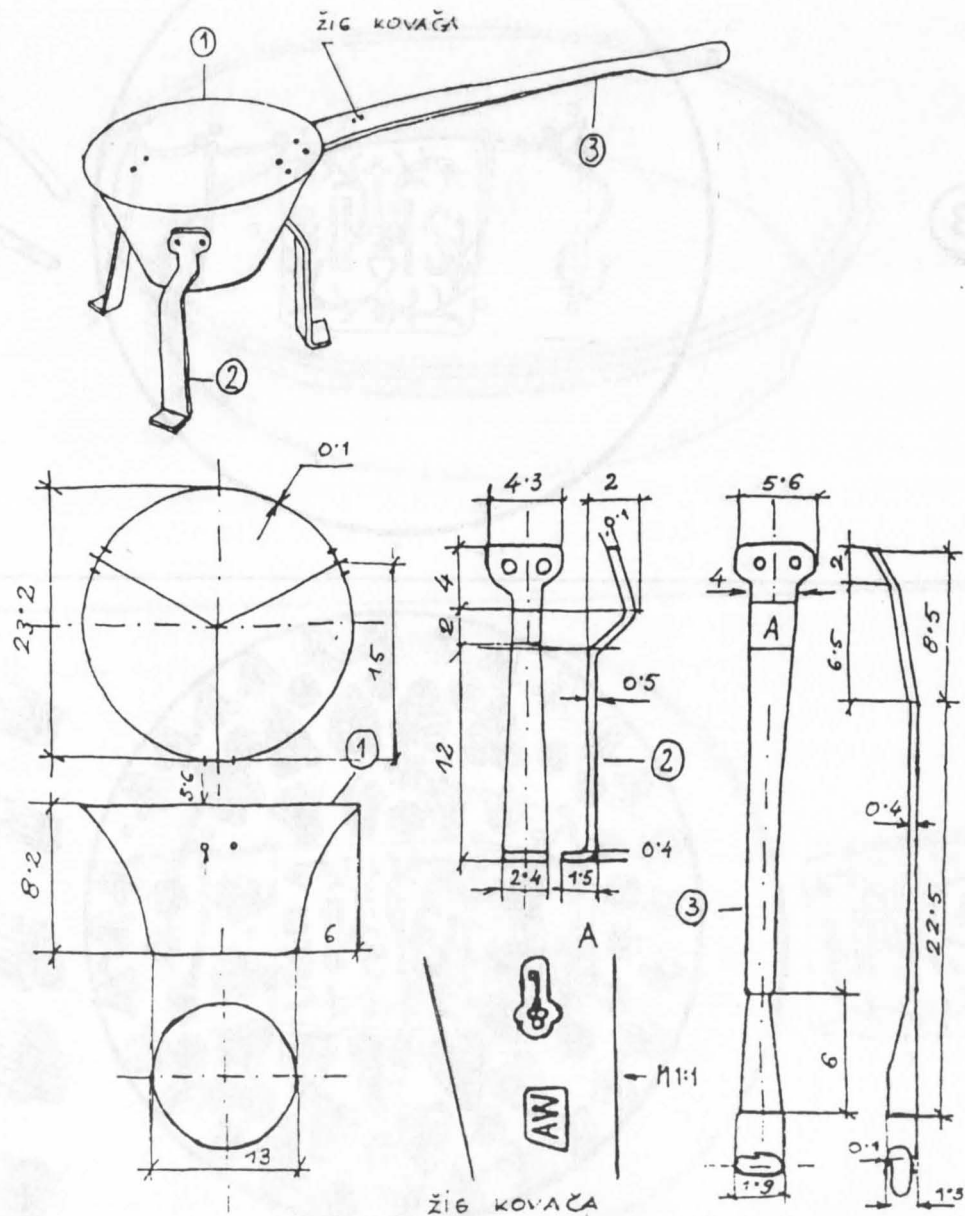

4

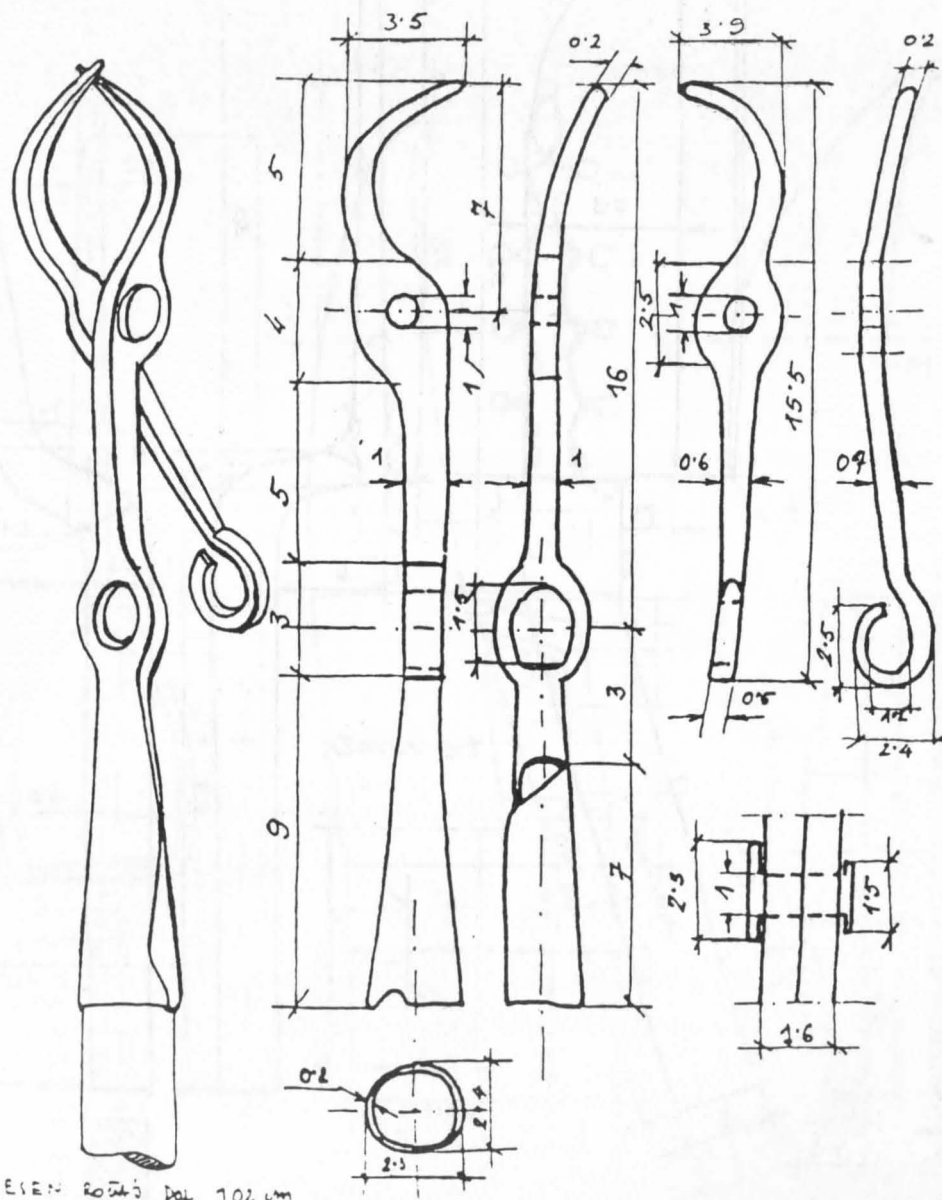
Ponev, inv. št. 2.

M: CM

Klešče za svinje, inv. št. 292.

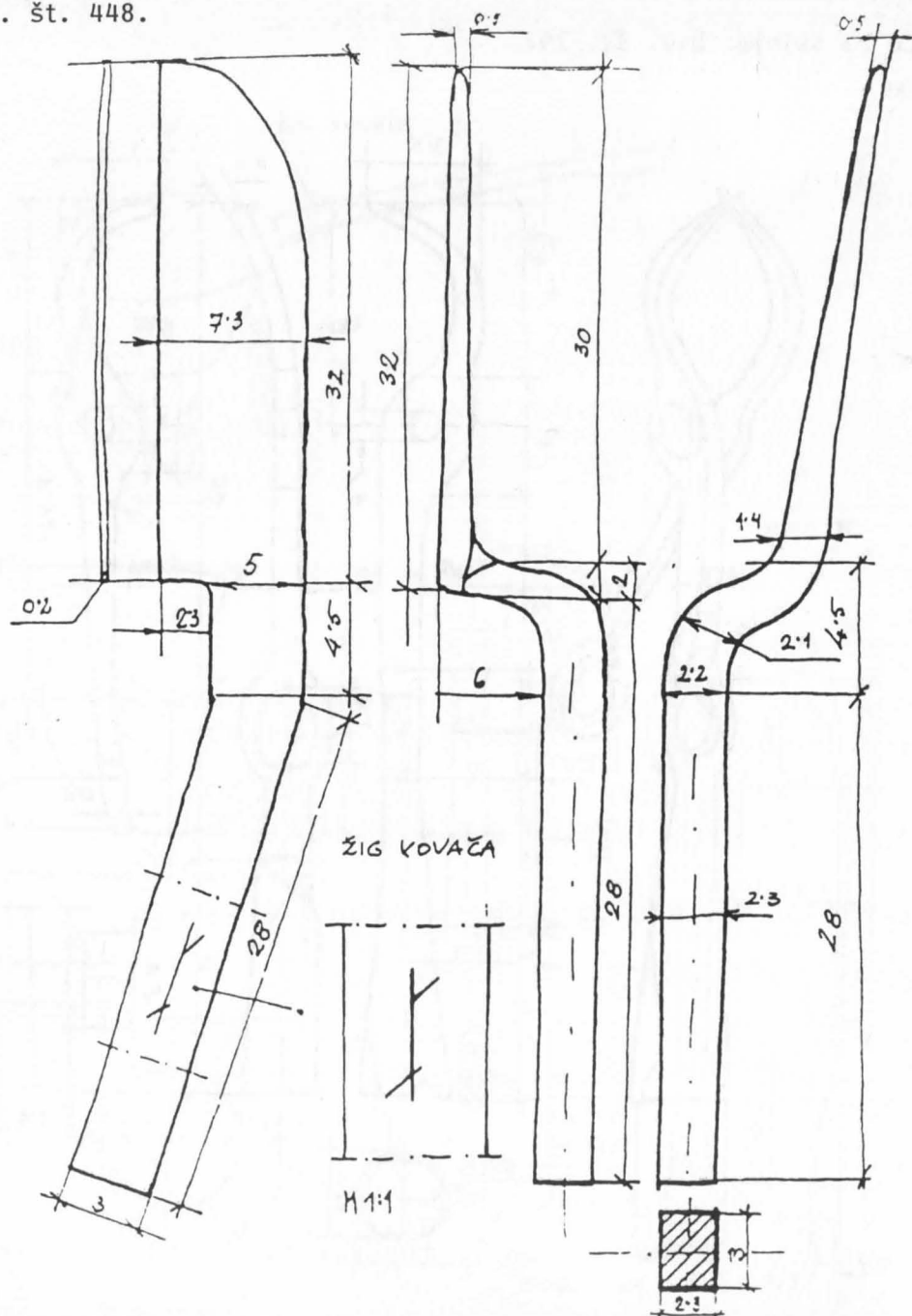
M: CM

LESEN ROŠTILJ Del. 102 cm.

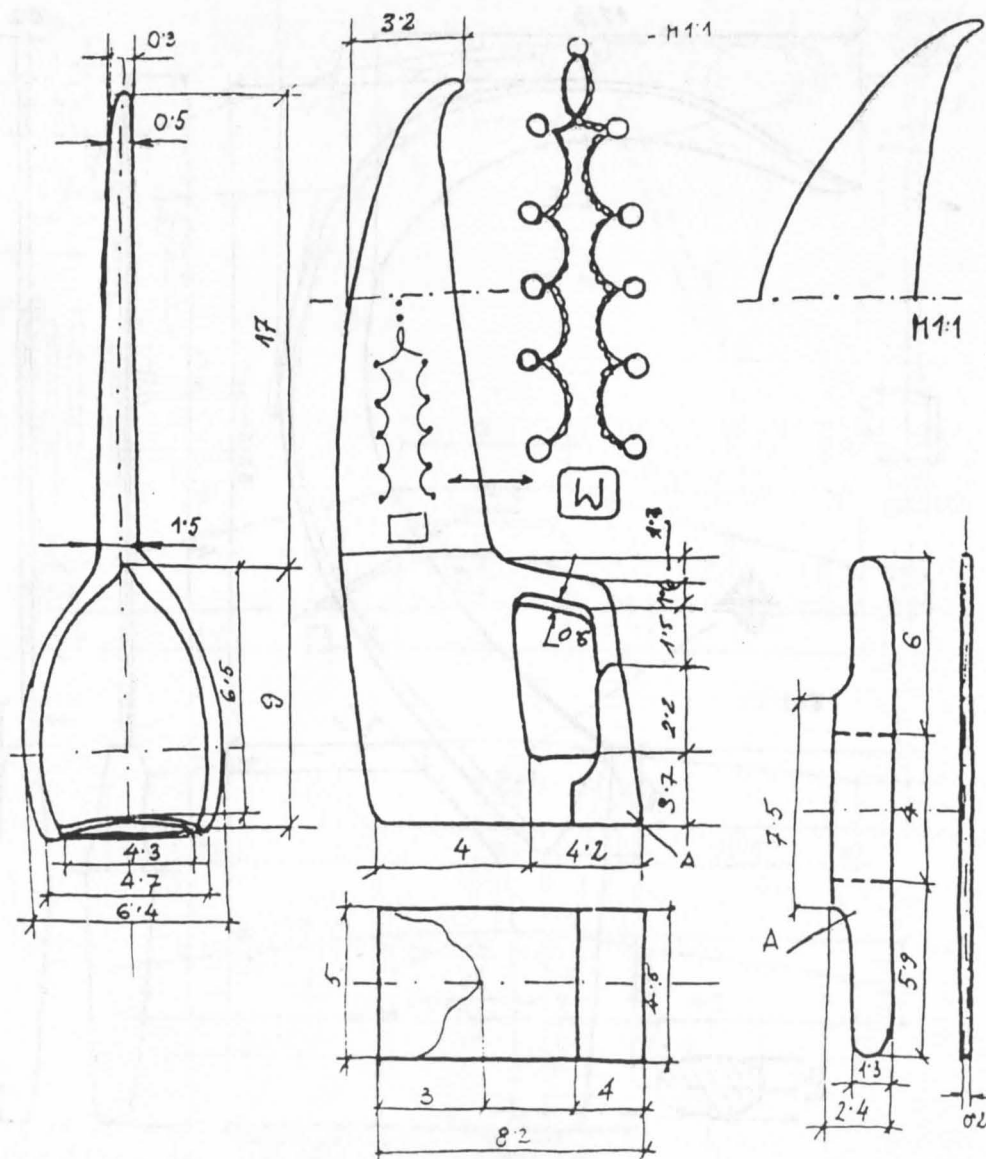
Črtalo, inv. št. 448.

M: CM

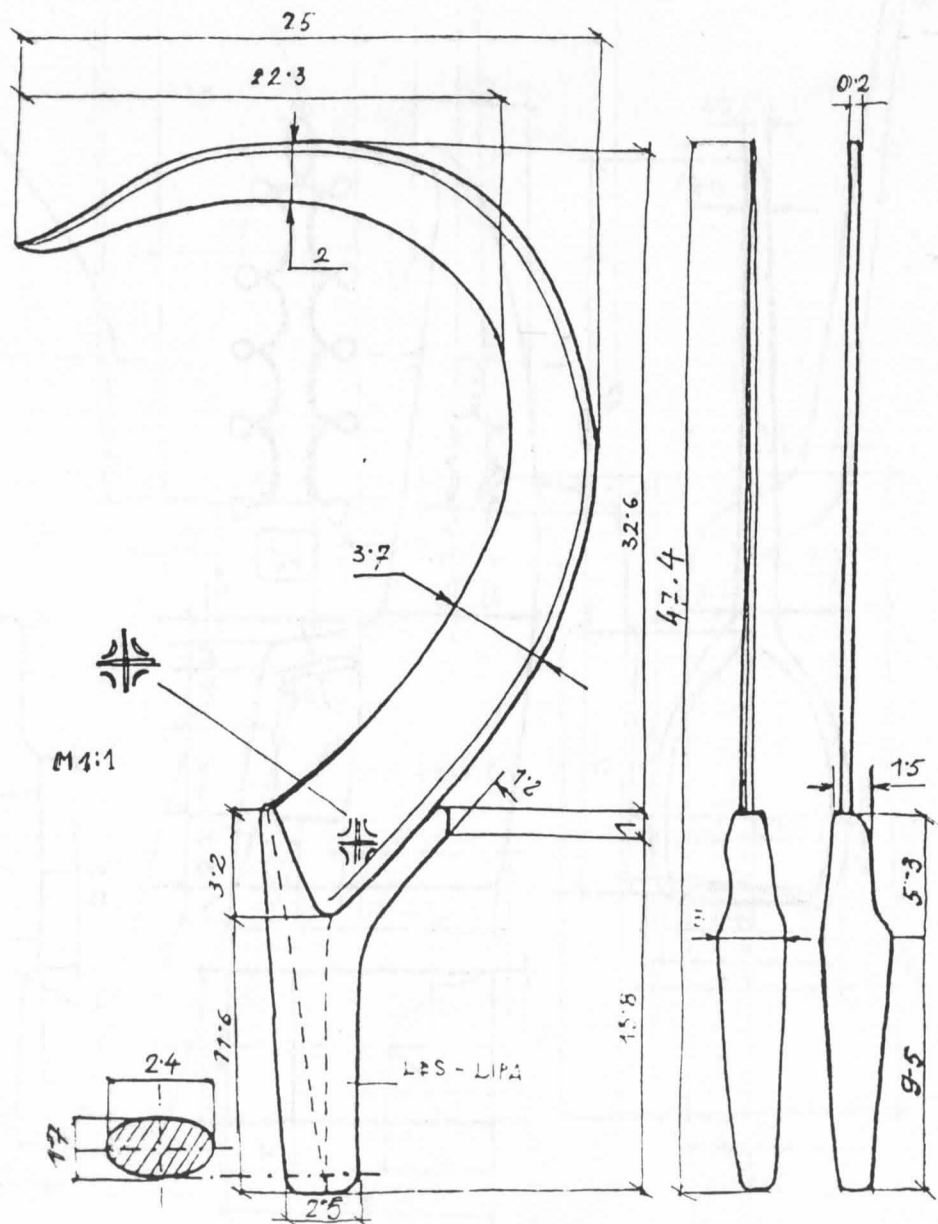

Cepin, inv. št. 115.

M: CM

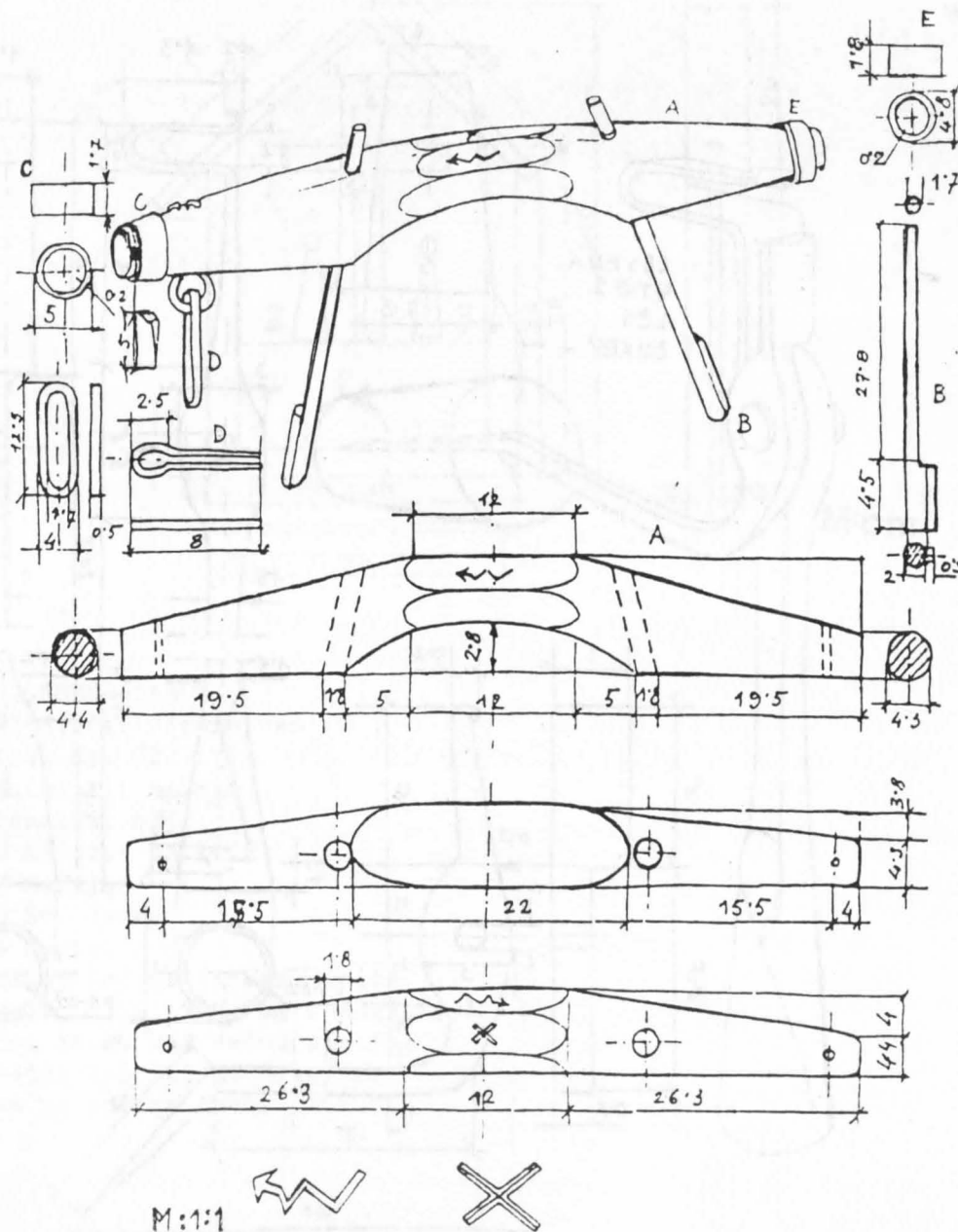

M: CM

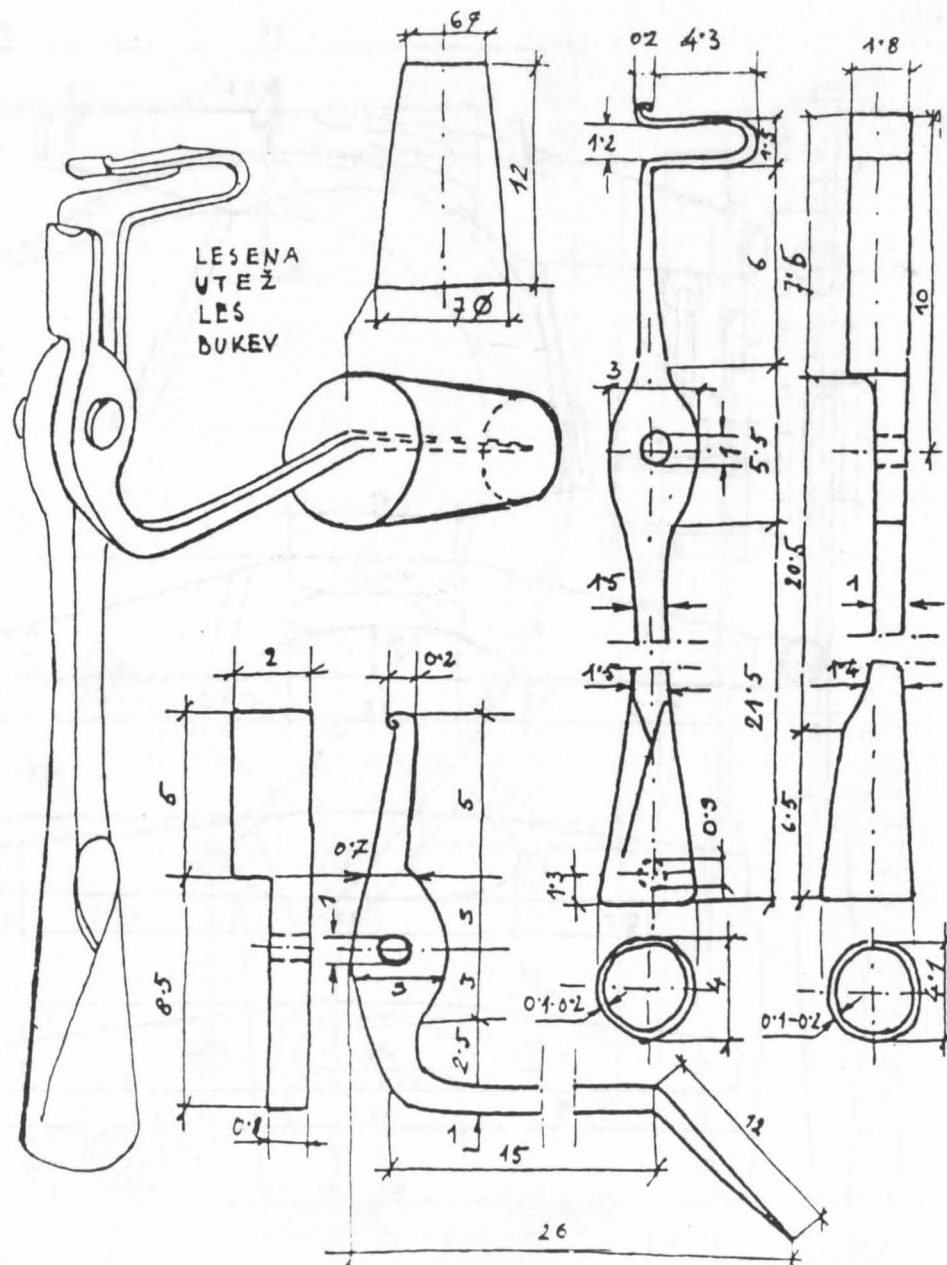
Jarem, inv. št. 86

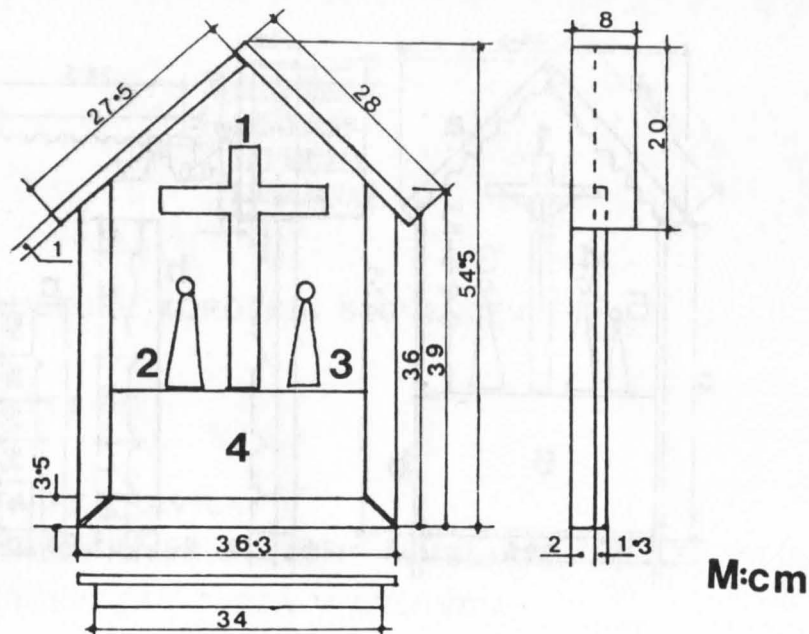
M: CM

Svečnik, inv. št. 161

M: CM

NAGROBNA TABLA

Najdišče: Žitara vas

Inv. št. 222

Material: smreka

Tehnika: olje

1 Kristus na križu

2 Marija

3 Sv. Janez

4 Napis:

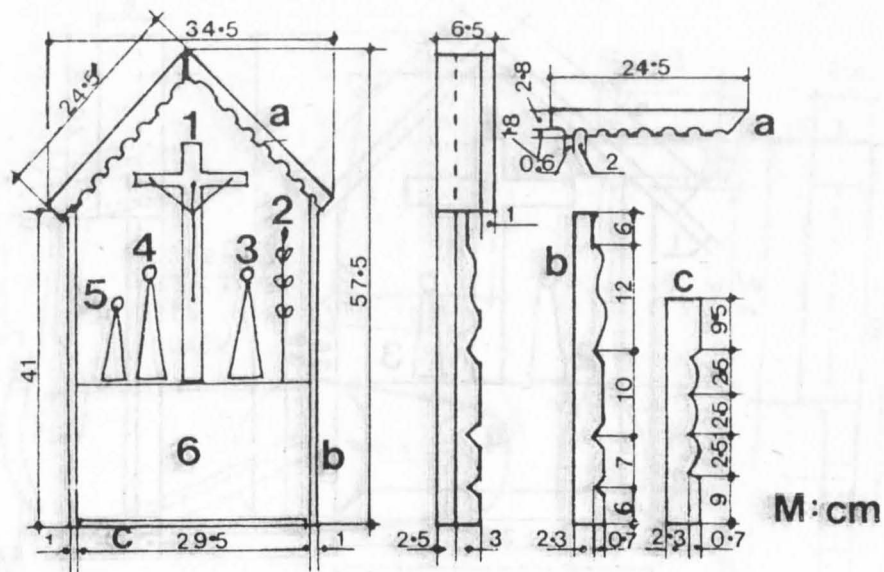
Tukaj Počiva Vincenc Križe

rojen 12.9.1909, umrl 23.5.1931

Bog jo mu daj večni mir in

večna luč naj mu sveti naj

umiru počiva Amen.

NAGROBNA TABLA

Najdišče Globasnica

Inv. št. 271

Material: smreka

Tehnika: olje

1 Kristus na križu

2 Drevo

3 Sv. Janez

4 Marija

5 Klečeča žena umrlega

6 Napis:

Tukaj počiva Rajni Osbalt

Pirovc. Rojen leta 1881 13. Avgust

Umerl Le/ta/ 1/9/13. 1. Februarja

Bog jim ol/ej/ večni mir pokoj

večna luč jim sveti naj umiru

počivajo /A/men. za njim pa

žalujejo/o/ /Otroci/i/ in žena.

IZ LJUDSKE KULTURE KOROŠKIH SLOVENCEV

VODNIK PO RAZSTAVI

RAZSTAVO STA PRIPRAVILA:

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ IZ LJUBLJANE

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V CELOVCU

TEHNIČNA UREDITEV, OPREMA IN VODNIK PO RAZSTAVI:

DR. FRANCE GOLOB

LIKOVNA UREDITEV IN POSTAVITEV RAZSTAVE:

DIPL. ING. ARH. MARJAN LOBODA

ZALOŽIL SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ ZA ZALOŽBO

DR. IVAN SEDEJ

IZDAL: SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ, LJUBLJANA,

PREŠERNOVA 20

NAKLADA 300 IZVODOV

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

K E.01 A.11.02

SEM

1988

020190289

COBISS o

KRNSKI GRAD S KNEŽJIM KAMNOM, SREDIŠČE ZGODNJE SREDNJEVEŠKE
SLOVENSKE DRŽAVE KARANTANIJE - UPODOBITEV IZ ZAČETKA XIX. STOLETJA.